

Kolinda Grabar-Kitarović zajedno s hrvatskim vjernicima u Budimpešti

FOTO: KRISTINA GOHER

3. stranica

Dani hrvatskoga jezika 2019.

7. stranica

Knjizani u Dušniku

9. stranica

Obnova nardarske čuvarnice

11. stranica

Komentar

Vrijedi staro pravilo

Od 2012. godine na snazi je zakon o potpori mjesnim i područnim samoupravama, a ni od ove godine neće biti promjene u načinu dodjele potpore za obavljanje javnih zadaća. Prema tom zakonu rad narodnosnih samouprava boduje se na temelju predanih zapisnika sa svojih sjednica, odnosno prema njihovim odlukama koje se donesu u svezi s obavljanjem određenih zadataka, aktivnosti na području zastupanja interesa narodnosti (npr. uporaba materinskoga jezika), izgradnje kulturne autonomije (narodnosne ustanove) i narodnosne opstojnosti (veze s raznim civilnim društvima). Po mom sudu taj bi zakon trebao jamčiti više potpore onim samoupravama koje obavljaju više zadataka i imaju veću odgovornost u razvoju određene narodnosne zajednice. Promatrajući rezultate bodovanja narodnosnih samouprava, iz godine u godinu mi se čini da neke stvari ipak nisu na mjestu. Prvih godina kada je zakon stupio na snagu, mnoge narodnosne samouprave nisu se snalazile u izradbi zapisnika, pa bilo je više samouprava koje su dobile vrlo malo bodova, možebitno nijedan. Međutim, iz godine u godinu uhodale su se, što je i vidljivo po rezultatima, a možda su se neke i previše uhodale. Gledajući aktualne rezultate bodovanja hrvatskih narodnosnih samouprava, na temelju zadataka kod pojedinih samouprava iz godine u godinu se iznenadim, naime na raznim kanalima pratim njihove aktivnosti. Maksimalan je bod koji može postići jedna narodnosna samouprava 100 bodova, a to bi trebalo značiti da na svim područjima mora biti podjednako aktivna. Uzmemo li u obzir npr. zadatke u svezi s obrazovanjem. Pitam se kako ispunjavaju te zadatke one samouprave u čijem mjestu ne djeluje nijedna odgojno-obrazovna ustanova, a nemaju među svojim programima tečajeve jezika ili npr. ne pretplaćuju se na jedine hrvatske novine, što je također jedan način širenja uporabe jezika, a ipak su uspjeli postići maksimalan bod? Mogu navesti i suprotan primjer, kako to da mjesna narodnosna samouprava koja u svom održavanju ima narodnosne odgojno-obrazovne ustanove ne dobiva maksimalan bod? Smatram da je samim time već ispunila sva područja zadataka za bodovanje. Čini se da još uvijek vrijedi staro pravilo: isplativo je biti dobar i snalažljiv u administriranju, ali koliko će to biti isplativo glede budućnosti narodnosne zajednice, to će se vidjeti tek za nekoliko godina.

-beta-

Glasnikov tjedan

nici hrvatske vlade, tako i HDZ-ov međunarodni tajnik izrazio je zadovoljstvo postignutim kompromisom govoreći kako misli da je spomenuti dan za Europsku pučku stranku završio bolje nego što je počeo jer je bilo dosta tenzija tijekom dana i posljednjih dana oko toga kako će se riješiti pitanje pošto je 13 stranaka, članica EPP-a tražilo izbacivanje Fidesza. I hrvatski premijer i HDZ bili su za kompromisno rješenje.

Za dva su mjeseca izbori za Europski parlament, a za suspenziju Fidesza glasovalo je 190 zastupnika političke skupštine Europske pučke stranke, a troje ih je bilo protiv. Što znači suspenzija? Znači da Fidesz ne može sudjelovati na sastancima EPP-a, nema pravo glasa i nema pravo predlagati kandidate za bilo kakve dužnosti. A kompromis?

Odbor za procjenu (na čelu bivši visoki dužnosnik EPP-a Herman Van Rompuy, a članovi bivši austrijski kancelar Wolfgang Schuessel i bivši predsjednik Europskog parlamenta, Nijemac Hans-Gert Poette-

ring) pratit će ispunjava li Fidesz uvjete koje je postavio Manfred Weber, šef EPP-ova kluba u Europskom parlamentu, i deklaracija EPP-a s kongresa u Helsinkiju potkraj prošle godine. A to su? Kako donosi Hina, Weber je Orbánu i Fideszu postavio uvjete da prestanu s kampanjom protiv Bruxellesa, ispričaju se EPP-u te riješe problem protjerivanja Srednjoeuropskoga sveučilišta iz Budimpešte. Kaže se da je ovim činom EPP pokazao snagu i demokracičnost donijevši svoju odluku tajnim glasovanjem, kako i inače čini. I kako se nadaju, upravo će ona dati predsjednika Europske komisije. U sadašnjem sazivu

Europskog parlamenta Fidesz EPP-u donosi 12 glasova, ali unatoč tomu trinaest članica EPP-a tražilo je izbacivanje ili suspenziju Fidesza pošto je stranka postavila po Mađarskoj plakate na kojima je predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker, i sam član EPP-a, bio prikazan kao lutka na koncu kojom upravlja milijarder George Soros.

„I Hrvatski premijer Andrej Plenković pozdravio je kompromisnu odluku Europske pučke stranke.”

I Hrvatski premijer Andrej Plenković pozdravio je kompromisnu odluku Europske pučke stranke, te rekao kako smatra da je ta odluka primjerena i da je ona jasna poruka da EPP kao politička obitelj ne može prihvatiti službenu kampanju mađarske vlade koja stavlja i netočan i krivi kontekst i predsjednika Europske komisije i aktivnosti EU-a koje se odnose na migracije. Ovaj je kompromis i svojevrсно jamstvo europskim pučanima za zajedničke istupe na svibanjskim izborima za Europski parlament.

Branka Pavić Blažetin

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

mcc.croatia.hu – dnevne vijesti • www.glasnik.hu – dnevno svježe vijesti, napisi, albumi fotografija; radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati. Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu. Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatica i preko Fejsbukovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia; Croatia TV

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović na misi zajedno s hrvatskim vjernicima u Budimpešti

Predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović zajedno s hrvatskim vjernicima

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović 24. ožujka 2019., uoči nogometne utakmice Mađarska – Hrvatska, nakon posjeta prezentacije predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj u Gozdsu-udvaru, u popodnevним satima pribivala je svetoj misi na hrvatskome jeziku u budimskoj crkvi Rane sve-

toga Frane, zajedno s hrvatskim vjernicima iz Mađarske. Na misi su među inima bili suradnici predstavništva hrvatske diplomatske misije, na čelu s veleposlanikom Mladenom Andrićem, generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu Drago Horvat, počasni konzul u Kaniži Atila Kos, predsjednik Hrvatske državne samo-

uprave Ivan Guban, predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh. Misu je služio hrvatski svećenik, isusovac Arpad Horvat. Kako otac Arpad reče, misa na hrvatskome jeziku nije novost u crkvi sv. Frane, naime ona postoji već od početka njezine posvete 1757. godine. Isusovac Arpad Horvat u svojoj je propovijedi govorio o biblijskoj priči o smokvi, u kojoj je zapravo riječ o našem životu. Isus Krist nam želi pomoći da naš život bude plodan. „Ili možda ova usporedba govori i nešto o tome da naš život nije važan samo tada kad donosimo, kad nešto radimo. Nego ljudsko biće, čovjek ima svoje dostojanstvo. (...) Gospodin je vidio da sve ono što je stvorio doista je dobro, čovjek je uistinu dobar. Čovjek je jako dobar u očima Boga. Iako još nije napravio ništa. Isus nam želi pomoći da ostanemo živim, da naš život bude slava Božja. Ova usporedba govori nam i o tome, draga braćo i sestre, da pravi plod možemo donijeti samo s Gospodinom“, rekao je otac Horvat. Misno je slavljе svojim pjevanjem uveličao crkveni zbor. Nakon svete mise neposredno pokraj crkve, u prostorijama Njemačke katoličke misije bio je prijam i druženje, gdje se predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović rado fotografirala s nazočnima.

Kristina Goher

Isusovac, otac Arpad Horvat

uprave Ivan Guban, predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh. Misu je služio hrvatski svećenik, isusovac Arpad Horvat. Kako otac Arpad reče, misa na hrvatskome jeziku nije novost u crkvi sv. Frane, naime ona postoji već od početka njezine posvete 1757. godine. Isusovac Arpad Horvat u svojoj je propovijedi govorio o biblijskoj priči o

Neformalni susret predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović i mađarskoga premijera Viktora Orbána

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović, u sklopu svoga prijateljskog posjeta Budimpešti, uoči nogometne utakmice Mađarske i Hrvatske, 23. ožujka 2019. u karmelićanskome samostanu neformalno se susrela s mađarskim premijerom Viktorom Orbánom. Kako donosi Mađarska telegrafaska služba (MTI), na večeri, koja je protekla u znaku dobrosusjedskih odnosa, bilo je riječi o aktualnim bilateralnim odnosima i europskim pitanjima. „Oduvijek sam Mađarsku smatrala jednom od najvećih hrvatskih prijatelja. Međutim, u posljednjih godina bilateralni odnosi malo su zategnuti, odnosno opterećeni nekim otvorenim pitanjima, i to mi je strašno žao, jer nam je Mađarska bila prijatelj i u najtežim vremenima rata u Hrvatskoj, i bila nam je prijatelj pri pristupu Europskoj uniji, NATO-u... I zbog toga želim održavati prijateljske odnose s Mađarskom bez obzira i na otvorena pitanja za koje se nadam da ćemo ih riješiti što je moguće prije. Na opuštenom i neformalnom susretu razgovarali smo o prijateljstvu dviju država, koliko su Hrvatska i Mađarska vezane uključujući hrvatsku zajednicu u Mađarskoj i mađarsku zajednicu u Hrvatskoj. Razgovarali smo i o Europskoj uniji, te o zajedničkim prijetnjama s kojima se suočavamo“, izjavila je za MCC o narečenome susretu, nakon svete mise na hrvatskome jeziku predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović.

Kristina Goher

Objavljeno bodovanje zapisnika u prvom krugu za 2019. g.

Bodovi mjesnih i područnih hrvatskih samouprava prema obavljenim javnim zadaćama

Ovih je dana Fond Bethlen Gábor objavio bodove mjesnih i područnih narodnosnih samouprava u prvom krugu za dodjelu potpore za obavljanje javnih zadaća, odnosno za obavljene javne zadaće, te nadnevke sjednica zastupničkih vijeća. Narodnosne samouprave u roku 15 dana od objave, dakle do 30. ožujka, mogu dati svoje primjedbe, koje se mogu predati elektroničkim ili pismenim putem, mailom na nemzetiseg@bgazrt.hu ili na adresu Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Nemzetiségi támogatószolgálat, 1253 Budapest, Pf. 52. Primaju se samo primjedbe koje je ovjerio predsjednik, odnosno u njegovoj spriječenosti dopredsjednik narodnosne samouprave. Uz to moraju se priložiti i potvrde koje dokazuju nadnevak dostavljanja zapisnika, odnosno zapisnike koji nedostaju. Iznos potpore ministar će objaviti najkasnije do 15. travnja 2019. godine, a doznačit će se u dva obroka, prvi do 15. travnja, a drugi do 15. kolovoza.

Dodajmo da je okvirni iznos potpore za obavljanje javnih zadaća u državnome proračunu za 2019. godinu 1187,1 milijuna forinta (bez romske narodnosti: 560 milijuna). Nema promjena u načinu dodjele potpore za obavljanje obveznih javnih zadaća. Pravo na potporu za obavljanje javnih zadaća ima ona mjesna (i područna/županijska) samouprava koja je županijskom odnosno glavnogradskom vladinom uredu do 15. siječnja 2018. dostavila zapisnike s najmanje četiriju sjednica zastupničkog vijeća od prethodne godine, i zapisnik obvezne godišnje javne tribine, ako ona nije održana u okviru jedne od četiriju sjednica. Vladini glavnogradski i županijski uredi ove dokumente (zapisnike) dostavljaju ministru odgovornom za narodnosnu politiku, koji prema zadanim kriterijima vrednuje zapisnike i obavljene javne zadaće – prema zadaćama koje se odnose na zastupanje interesa, nadalje na zadaće u svezi s kulturnom autonomijom, te druge zadaće u svezi s opstankom narodnosti – te utvrđuje vrijednost jednog boda, konačno i broj bodova te iznos potpore dane narodnosne samouprave. Može se osvojiti najviše 100 bodova. Okvirni se iznos raspodjeljuje između mjesnih i područnih narodnosnih samouprava – prema njihovu broju – tako da se broj područnih samouprava uzima u obzir udvostručeno. Zatim se okvirni iznos dijeli ukupnim brojem bodova i utvrđuje iznos jednog boda, a na temelju toga i konkretan iznos potpore za svaku narodnosnu samoupravu prema dodijeljenim bodovima. Podsjetimo da je lani vrijednost jednog boda iznosila 25 867 forinta.

Prema objavljenom bodovanju za 2019. godinu, od bodovanih mjesnih hrvatskih samouprava nevaljanih je tek dvije, što znači da

od narečenih samouprava nije pristigao broj odgovarajućih zapisnika koji je uvjet za dodjelu potpore.

Od županijskih hrvatskih samouprava Šomođska je ponovno dobila maksimalnih 100 bodova, Baranjska 91, Bačko-kiškunska 37, Glavnogradska (Budimpeštanska) 51, Đursko-mošonsko-šopronska 46, Zalska 68, i Željezna 44.

Od mjesnih hrvatskih samouprava ove je godine samo Pustara (Zalska ž.) dobila maksimalnih 100 bodova, a s najviše ističu se još Salanta (Baranjska ž.) 98, Kaniža (Zalska ž.) 96, Kozar 91 (Baranjska ž.), Dušnok 91 (Bačko-kiškunska ž.), Kerestur 90 (Zalska ž.)...

Broj bodova mjesnih hrvatskih samouprava po županijama:

Bačko-kiškunska županija (12 naselja): Aljmaš 61 bod, Baja 71, Baćino 32, Čavolj nevaljani, Čikerija 43, Dušnok 91, Sentivan 32, Gara 81, Santovo 43, Kalača 55, Kačmar 70, Kečkemet nevaljani.

Baranjska županija (34 naselja): Ranjoš 40, Brema 21, Birjan 82, Fok 78, Križevci 68, Starin 72, Martinci 86, Harkanj 84, Kašad 35, Katolj 80, Komlov 26, Mišljen 57, Kukinjin 37, Lančug 36, Lotar 30, Mohač 53, Nagydobsza 83, Kozar 91, Narad 47, Olas 78, Pečuh 86, Udvar 56, Pogan 78, Šeljin 82, Šikloš 63, Sajka 42, Salanta 98, Surdukinjin 42, Semelj 66, Selurince 47, Siget 32, Sukit 39, Vajslovo 7 i Vršenda 84.

Budimpešta (14 naselja): II. okrug 32, V. okrug, Lipotvaroš 44, VII. okrug, Eržebetvaroš 45, IX. okrug, Ferencvaroš 14, X. okrug, Majdan (Kőbánya) 56, XI. okrug, Novi Budim 34, XII. okrug 24, XIII. okrug 3, XIV. okrug, Zugló 55, XV. okrug 31, XVII. okrug 5, XVIII. okrug 27, XIX. okrug, Mala Pešta 15, XXII. okrug 19.

Čongradska županija (1 naselje): Segedin 41.

Fejerska županija (3 naselja): Dunaújváros 71, Erčin 55, Stolni Biograd 58.

Đursko-mošonsko-šopronska županija (9 naselja): Bizonja 45, Umok 59, Vedešin 37, Kemlja 68, Koljnof 83, Stari Grad 86, Horpač 49, Šopron 47 i Unda 61.

Peštanska županija (3 naselja):

Andzabeg 62, Senandrija 5, Tukulja 39.

Šomođska županija (13 naselja): Barča 82, Bojevo 61, Daranj 48, Tomašin 68, Rasinja 43, Kapošvar 30, Dombol 57, Lukovišće 84, Atad (Nagyatád) 23, Potonja 60, Brlobaš 60, Novo Selo 60, Izvar 69.

Željezna županija (11 naselja): Bika 16, Čepreg 26, Gornji Četar 87, Hrvatske Šice 73, Hrvatski Židan 89, Kiseg 41, Narda 78, Plajgor 87, Prisika 77, Petrovo Selo 83, Sambotel 45.

Zalska županija (11 naselja): Bečehel 30, Fičehaz 39, Letinja 86, Mlinarci 79, Kerestur 90, Kaniža 96, Petriba 84, Pustara 100, Sepetnik 46, Sumarton 40, Serdahel 72.

Prisepio: S. B.

Ostvarit će se most Kerestur – Kotoriba na Muri

Dobru vijest o ostvarenju sna pomurskih i međimurških Hrvata o izgradnji mosta na rijeci Muri kod Kerestura i Kotoribe objavio je na svojoj Fejsbuk-stranici Darko Horvat, ministar gospodarstva Republike Hrvatske, a zatim su je objavili na svojim portalima Međimurske novine.

Vlada Republike Hrvatske 8. ožujka 2019. prihvatila je prijedlog zaključka u vezi s potpisivanjem Izjave o namjeri između Republike Hrvatske i Mađarske vezano uz jačanje gospodarske suradnje i

s time povezanih prometnih veza između pograničnih područja Republike Hrvatske i Mađarske, koju je predložila Mađarska. Među prijedlozima raznih oblika i načina suradnje jest i zajedničko određivanje financijskih sredstava za provedbu projekata izgradnje mostova, uključujući i most Kotoriba – Kerestur (Murakeresztúr).

„Ovime su napokon stvorene sve pretpostavke za otvaranje novoga prometnog smjera koji će skratiti put do autoceste, ali i ono još važnije omogućiti našim ljudima da više ne trebaju voziti okolnim putem 50 km kako bi prešli put zračne linije svega 5 km“, piše na svojoj Fejsbuk-stranici ministar Darko Horvat.

Beta

Prvi gosti u novouređenom Konzulatu

Lani je dr. Atila Kos, novi počasni konzul Konzulata Republike Hrvatske u Kaniži, započeo svoju diplomatsku misiju. Nakon imenovanja želio je obnoviti unutrašnji prostor Konzulata kako bi odgovarao za primanje gostiju, za organiziranje raznih sastanaka, susreta. U tome je svesrdnu pomoć pružao i Grad Kaniža koji od samih početaka osigurava prostorije. Kaniški Konzulat, koji upravo ove godine slavi 20. obljetnicu postojanja, čeka posjetitelje u prekrasnim prostorijama. Među prvim gostima novouređenog Konzulata bio je dr. György Suha, povjerenik Ministarstva vanjskih poslova za veze s počasnim konzulima i voditelj njegova ureda dr. Christian Nusser.

Konzulat Republike Hrvatske u Kaniži otvoren je 18. lipnja 1999. poradi još boljih diplomatskih odnosa Mađarske i Republike Hrvatske. To je jedini konzulat koji se nalazi u takvome gradu koji nije sjedište županije, naime u određivanju mjesta veliku je ulogu imao ondašnji prekogranični promet, zemljopisni položaj te urođeni Hrvati na tome području (Zalska i Željezna županija). Za prvoga počasnog konzula imenovan je dr. Mijo Karagić koji je postavio temelje dobrosusjedskih odnosa i gospodarskih povezivanja. Ta će nastojanja nastaviti i novi konzul dr. Atila Kos. Povjerenik Ministarstva vanjskih poslova za veze s počasnim konzulima dr. György Suha prvo se sastao s kaniškim gradonačelnikom Sándorom Dénesom te dr. Atilom Kosom, a zatim je posjetio novouređeni Konzulat. Zahvalio je Gradu na pomoći u osiguranju prostorija za diplomatsku misiju, te su razgovarali o pripremama obilježavanja dvadesete obljetnice kaniškog Konzulata. Povjerenik je naglasio da mađarska vlada želi bolje pozicionirati konzularne službe, dati im naglašeniju ulogu u mađarskoj vanjskoj politici. Smatra da u tome hrvatska strana malo prednjači, naime u hrvatskoj diplomaciji i počasni konzuli imaju istaknuto mjesto, i Mađarska bi željela nešto slično, u tome

Pogled iz Konzulata na kaniški glavni trg

nema strateških nesporazuma. Zadatke počasnog konzula naravno određuje hrvatska strana, ali upravo zbog dvojnog identiteta konzula i mađarska strana može imati jači lobi. Mađarska strana smatra važnim misiju u Kaniži, stoga je maksimalno podupire te s njom ima i dugoročne planove. To znači da bi željeli konzula sve više uključiti u dijalog dviju strana u gospodarskim, kulturnim i narodnosnim pitanjima. Povjerenik je bio pozvan i na zasjedanje Narodnosnog odbora glasnogovornika, gdje se razgovaralo o konzularnim predstavništvima, i to je bio prvi znak da računaju i na konzularne misije u svezi s povezivanjem s matičnom domovinom. Gledaju li se hrvatsko-mađarski odnosi, i narodnosne su veze dio toga. Mađarska vlada glede konzularnih misija, čija jurisdikcija djeluje na području gdje živi narodnost, potiče na osjetljivost i prema tom pitanju, dodao je povjerenik.

Dr. Atila Kos, počasni konzul, srijedom od 10.00 do 12.00 sati ima svoje uredovno vrijeme u Konzulatu na adresi: Nagykanizsa, Rozgonyijeva ulica 1. U započetoj misiji ima mnoštvo planova, no najpreči mu je zadatak raditi na jačanju gospodarskih veza između Hrvatske i Mađarske, posebice na konzularnom području. Konzul bi želio da Konzulat postane mjesto sastanaka, želio bi organizirati mitinge za sudionike gospodarstva. Prema njegovu mišljenju, gospodarske veze mogu najbolje oživjeti ako postoji odgovarajuća prometna mreža, upravo zbog toga vrlo su važni novi prijelazi na hrvatsko-mađarskoj granici, na čemu radi i jedna i druga strana. Kao pripadnik hrvatske narodnosti, ne želi zaboraviti ni svoju zajednicu, koja uvijek služi kao poveznica između dvije države. Ubuduće kani posjetiti njezine predstavnike jer smatra da kod izgradnje dobrih odnosa najvažniji su osobni kontakti i razgovori.

beta

Dr. Atila Kos u društvu gostiju

Godišnja skupština Državne udruge šokačkih Hrvata

Na redovitoj godišnjoj skupštini Državne udruge šokačkih Hrvata, koja je održana 16. ožujka u santovačkoj „Čajani“, pribivalo je dvadesetak od ukupno četrdeset članova Udruge, što je bilo dovoljno za kvorum. Skupština je bez rasprave prihvatila izvješće vodstva o financijama za 2018. godinu i Plan rada za 2019. godinu.

Predsjednik Udruge Stipan Kovačev

Nazočne članove i goste srdačno je pozdravio predsjednik Stipan Kovačev. Kao prvo, on je podnio izvješće o financijama za prošlu, 2018. godinu. Kako uz ostalo reče, pošto su 2017. godine krenuli sve iz početka, lani su prvi put ostvarili prihode. Tako su u 2018. godini gospodarili s 1 585 000 forinta. Putem dva uspješna natječaja kod Ministarstva ljudskih resursa lani su osvojili potporu u iznosu od 1 250 000 forinta, od toga za ljetnu priredbu „Pjesmarica fest – u spomen Stipanu Pančiću“ 300 000, a za djelovanje 950 000 forinta. Uz to od Seoske samouprave dobili su 150 000, od Hrvatske državne samouprave i Santovačkoga poljoprivrednog z. d. d-a po 50 000 forinta, a od uplate članarina ostvarili su 85 000 forinta, što znači da je Udruga lani imala 34 člana. Među rashodima bitna sredstva utrošili su prije svega na obnovu narodne nošnje u vlasništvu Šokačke udruge, na njezino očuvanje, na materijale, popravak, čišćenje i uređivanje kako bi se mogla obnoviti u izvornome sjaju. Kupljeni su i novi komadi nošnje što žele ubuduće nastaviti. Drugi je dio sredstava utrošen na održavanje, poštanske, bankovne i putne troškove, uredske materijale, nadalje na troškove knjigovodstva, godišnjih priredaba, kupnju laptopa i televizora. Ostatak novca od prošle

godine nešto je veći od 6000 forinta. Koliko se moglo, radili su i na popravku klupske zgrade i obnovi pročelja, te na pospremanju klupskih prostorija. Zahvalio je svima koji su nesebičnim i predanim zalaganjem pridonijeli uspješnom lanskome radu.

Glede planova za tekuću godinu, predsjednik Kovačev izvijestio je članstvo da su predali više natječaja, a ovih dana objavljene su narodnosne potpore iz državnoga proračuna za 2019. godinu. Za djelovanje Udruge je dobila 5 000 000, a za programe 700 000 forinta. S jedne strane, za izdavanje slikovnog kataloga „Prošlost i sadašnjost sela Santova“, odnosno za koncert Tamburaškog sastava „Santovci“. Kako je dodao, početkom lipnja za Duhove organiziraju hrvatski malonogometni turnir, a navečer kulturni program i bal. Osim toga planiraju i biciklistički izlet u Kopački rit u hrvatsku Baranju, a treći put pozivom jednog hrvatskog vinara priredit će i večer vinske kulture s kušanjem vina.

TS „Santovci“

Dopredsjednik Gabor Varga prije svega zahvalio je svima koji su sudjelovali na fotografiranju za izdavanje slikovnog kataloga sa životnim prizorima iz tradicijske baštine santovačkih Hrvata, što je zahtijevalo dvotjedne pripreme. Zahvalio je i Lajos Graczi, sinu nekadašnjega santovačkog kućnog liječnika, koji je s 100 000 forinta podupirao to izdanje. Katalog će najvjerojatnije na dvadeset i dvije stranice predstaviti dio tradicijske kulture santovačkih Hrvata Šokaca, s prizorima iz nekadašnjeg života s popratnim tekstom. Za budućnost planiraju snimiti i dokumentarni film o santovačkome svatovcu kako bi se slikom i zvukom zabilježili i očuvali prepoznatljivi šokački običaji, narodne pjesme, plesovi. Od potpore za djelovanje planiraju i sakupljanje starih kućanskih predmeta, namještaja, nošnje, a dugoročni je plan kupnja i uređivanje zavičajne kuće s društvenim prostorijama za okupljanje i priredbe. Osim toga planiraju pokretanje i uređivanje web-stranice.

Po zaključenju skupštine druženje je nastavljeno uz razgovor i zajedničku večeru, a večer je uljepšao Tamburaški sastav „Santovci“.

S. B.

Dio nazočnih članova

PEČUH – ŠKOLA MIROSLAVA KRLEŽE

Dani hrvatskoga jezika 2019.

Ravnatelj Gabor Györfvári otvara izložbu Silvije Butković.

U Hrvatskoj školi Miroslava Krleže održani su Dani hrvatskoga jezika 2019., od 11. do 14. ožujka. U svečanosti otvaranja u izvedbi učenika Škole, predstavljena je zbirka haiku pjesništva autorice, Đakovčanke Silvije Butković, uz nastup đakovačkoga MVS Bečarine, te je otvorena izložba fotografija Silvije Butković. Utorak je bio u znaku pjesništva, školskog natjecanja u kazivanju stihova u kategorijama 1. i 2., 3. i 4. r. osnovne škole, viših razreda osnovne škole i gimnazijskih razreda. Dana 13. ožujka

MVS Bečarine

programom Predstavljanje pomurskih Hrvata – predstavili su se učenici serdahelske osnovne škole, koji su s nošnjom, riječju i pjesmom predstavili naselja u kojima uz Muru s mađarske strane žive pomurski Hrvati.

Zadnji je dan Dana bio u znaku kvizova po razredima, proglašenje rezultata natjecanja, dodjele nagrada, igrokaza učenika 2.

Djeca uživaju u programu.

B razreda „Prozorčić u svijet prirode“, predstavljanje projekta „Naša hrvatska samouprava“ učenika 8. razreda, kazališne predstave u izvedbi gimnazijalaca: „Babica se zdigla“ te svečanoga programa 7. r. u povodu nacionalnoga praznika 15. ožujka.

Podrobnije opisati sve viđeno nemoguće je u ovome kratkom izvješću, ali je sigurno da su učenici imali prilike pokazati naučno i naučiti novo, a sve to u duhu hrvatskoga jezika, riječi, pjesme i plesa te uza živu riječ na pozornici.

Svečano otvaranje bilo je u znaku recitacije i programa učenika kojim su se sjetili Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika, proglašena objavljena u listu Telegramu 1967. godine pošto su ga potpisali brojni hrvatski intelektualci i ustanove nezadovoljni nazivom i položajem hrvatskoga jezika koji ni svoje ime tada nije imao, nego se nazivao hrvatskosrpskim. Potom je profesorica Janja Živković Mandić razgovarala s haiku pjesnikinjom i fotumjetnicom Silvijom Butković, kojoj je ravnatelj škole Gabor Györfvári toga dana u prostoru škole otvorio čak dvije fotoizložbe. Predstavljena je njezina knjiga haiku pjesama Oslobođena kapa i fotoizložba naslova Oslobođena kap u školskoj auli, a izložba Slavonski intermezzo mogla se pogledati na zidovima školskih hodnika. Ona je do sada imala 23 samostalne izložbe, a radovi su joj izloženi na 140 skupnih izložaba, te je autorica tri samostalne pjesničke zbirke. Isto i još mnogo toga o haiku pjesništvu i što je to haige mogla je saznati znatizeljna učenička publika. A sve to uz prekrasan nastup muške vokalne

Učenici u svečanom programu otvaranja

skupine Bečarine, osnovane 2000. godine kao jedna od sekcija đakovačkoga KUD-a Tena. Bečarine broje dvadesetak članova, a njih desetak nastupilo je ovoga puta, kaže mi voditelj Kulturno-umjetničkog društva „Tena“ Vlado Moskalj. U sklopu dana u posjetu Hrvatskoj školi Miroslava Krleže boravilo je izaslanstvo pulske gimnazije, na čelu s ravnateljem Filipom Zoričićem radi uspostave buduće suradnje. U sklopu programa predstavljanja pomurskih Hrvata – učenici serdahelske Osnovne škole Katarine Zrinski, sa svojim učiteljicama Katicom Lukač Brodač i Zoricom Prosenjak Matola te učiteljem Žoltom Trojkom i s pomoću umirovljenice, Serdahelkinje Marice Prosenjak upoznali su nas s pomurskim Hrvatima, s hrvatskom nošnjom, poviješću, naseljima u kojima žive pomurski Hrvati, glazbenom i književnom baštinom... Pokazali su što sve rade u izvannastavnim aktivnostima u školi u kojoj se hrvatski jezik predaje u satnici narodnosnog jezika pet sati tjedno uz jedan sat narodopisa. Program je osmislila nastavnica Katica Lukač Brodač. Priedili su malu prigodnu izložbu, podijeli darove svoga kraja, i pokazali nam sklad mirnoga pomorskog čovjeka koji već stoljećima živi uz „fletnu Muru“ prkoseći svojim „kaj“ olujama i vjetrovima povijesti.

Branka Pavić Blažetin

Europsko stablo godine

Badem s pečuške Brdice

Mađarsku je ove godine na natjecanju za Europsko stablo godine, u čijoj je završnici natjecanja sudjelovalo 15 zemalja Europske unije sa svojim nominiranim stablima, predstavljao badem s pečuške Brdice, neposredno pred crkvom Snježne Gospe koju su krajem 17. stoljeća (1697.) na padini brda sagradili i pečuški Hrvati zavjetujući se Snježnoj Gospi za vrijeme pošasti kuge koja je harala. Pečuško stablo badema (*prunus dulcis*), ispred crkve Snježne Gospe simbol je vječnog obnavljanja i obrazovanja otkad je pečuški biskup Ivan Česmički (Janus Pannonius) napisao pjesmu o bademu 1466. godine. Ovo je stablo staro 135 godina. Uzdignuto je na bijelim stijenama, prkoseći vjetrovima, a spominje se s ljubavlju od svoga postojanja. Ispod njega, zagledani u daljinu, pruža vam se prekrasan pogled na grad pod njegovim krošnjama i udaljene uzvisine, a šum pečuške bade-move krošnje priča vam povijest grada pod Mečekom.

Republiku Hrvatsku na natjecanju za Europsko stablo godine predstavljala je Gupčeva lipa, velelisna lipa (*tilia platyphyllos*) iz Gornje Stubice, stara 500 godina. Prastari živi svjedok velike Se-ljačke bune koja se odvijala 1573. godine. Pod njezinom je krošnjom, prema pučkoj predaji, Matija Gubec okupljao svoje istomišljenike i upravo ih je s toga mjesta poveo u borbu za pravicu. Zbog svoje starosti i povijesne važnosti lipa je 1957. godi-ne proglašena zaštićenim spomenikom prirode.

Za razliku od drugih natjecanja, Europsko stablo godine ne stavlja u središte pozornosti ljepotu, veličinu ni starost, nego priču o stablu i njegovu povezanost s ljudima. Traže se stabla koja su postala dio šire zajednice, stabla ukorijenjena u život i

FOTO: WWW.FREEOFTHETHE YEAR.ORG

rad ljudi. Svrha je natjecanja istaknuti značenje starih stabala u prirodnoj i kulturnoj baštini koja zavrđuju našu brigu i zaštitu. Sudjelovanjem u natjecanju promiče se prirodna baština države.

Prilikom glasovanja uvijek je trebalo odabrati dva stabla. Glasovalo se do 28. veljače, a rezultati su objavljeni na Obredu dodjele nagrada u Bruxellesu, 19. ožujka, gdje su nagrađeni pobjednici. Badem s pečuške Brdice dobio je 42 132 glasa i osvojio naslov Europskoga stabla godine 2019.

Branka Pavić Blažetin

PROGRAM HRVATSKOG KAZALIŠTA ZA TRAVANJ

11. travnja 2019. g. u 12 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Ilača;

11. travnja 2019. g. u 18 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Babina Greda;

12. travnja 2019. g. u 11 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Drenovci;

12. travnja 2019. g. u 18 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Stari Mikanovci;

16. travnja 2019. g. u 11 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Baja;

25. travnja 2019. g. u 18 sati

Nina Horvat: Tri treća tromjesečja – komedija, gostovanje vinkovačkoga Gradskog kazališta „Joza Ivakić“.

30. travnja 2019. g. u 12 sati

Shel Silverstein: Drvo ima srce – priča za djecu, Tukulja.

HKD
HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO U GRADIŠĆU
KROATISCHER KULTURVEREIN IM BURGENLAND

gfulk Ladislav Prežigalo Redatelj: Zoran Mužić

Nikad nije prekasno
Igraju: Sanja Marin, Zijad Gračić

KUGA Veliki Borištof / Großwarasdorf
Subota / Samstag **30. 03. 2019. u 20:00**

Podupirano od Središnjega državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske
Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Republici Austriji

Gefördert vom Büro für Kroaten außerhalb der Republik Kroatien
Botschaft der Republik Kroatien in der Republik Österreich

Trenutak za pjesmu

Via crucis omnium peccatorum miserrimi

I.

Suđenje

Da, kriv sam. – Ruke, Pilate, ne peri.

Krv moja ne će ostati na tebi.

Svog Judu ja sam nosio u sebi;

A nevjeru u svojoj radah vjeri.

Na tr'jem, pred narod, ne vodi me. – Sam,

Kakav sam, što sam, ja već davno znam.

Vladimir Nazor

Korizmeno okupljanje i duhovna priprava za Uskrs

Pasijska igra gostiju iz Knina

Na početku korizmenog razdoblja, 9. ožujka, Dušnočani su ugostili amatersku družinu kninske Župe svetog Ante Padovanskog koja je u mjesnom domu kulture izvela „Muku Gospodina našega Isusa Krista“, pasionsku igru u tri čina. Do prvoga gostovanja Kninjana u Mađarskoj, došlo je u okviru suradnje Dušnočana s franjevcima i samostanom na otoku Visovcu, Župe Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

U ime domaćina i osobno načelnika Petra Palotaja, u dupke punom domu kulture goste iz Hrvatske i okolnih naselja, te nazočne Dušnočane, srdačno je pozdravila voditeljica programa Estera Tamaško. Među njima posebno je pozdravila fra Stojana Damjanovića s otoka Visovca, te fra Ivana Lukača i fra Ivana Šimunca iz kninske Župe i samostana svetog Ante Padovanskog. Kako je uz ostalo naglašeno u najavi programa, glavni cilj okupljanja bio je da se prikaže pasionska igra župljana Župe svetog Ante Padovanskog pod naslovom Muka Gospodina našega Isusa Krista. Uprkos korizmi, sa željom da i gosti upoznaju dio bogatoga kulturnog života sela Dušnoka koji uključuje hrvatsku i mađarsku tradiciju, domaćini su pripremili kratki kulturni program. Tako je večer otvorio Pjevački zbor „Pravi biser“ s domaćim pjesmama, uslijedila je Plesna skupina „Biser“ sa santovačkim šokačkim plesovima, a cjelovečernji program zaključili su Izvorna ženska pjevačka skupina s hrvatskim pjesmama, te mađarska omladinska plesna skupina sletom mađarskih plesova.

Braći i sestrama u Kristu obratio se redatelj predstave Ante Nadomir Tadić Šutra koji je naglasio da je ovo 108. uprizorenje Muke Gospodina našega Isusa Krista. Ujedno je zahvalio domaćinima na srdačnom i lijepom prijemu, a s obzirom da je i književnik, u znak zahvalnosti dušnočkom je načelniku darovao svoju desetu knjigu, zbirku pjesma s naslovom „Luč Hrvata“.

Nakon uvodnih riječi redatelja, izvedena je pasionska igra gostiju koju su nazočni gledali u mukloj tišini, i zaista su produhovljeni mogli doživjeti muku i smrt Isusa Krista kojom su uprizoreni Posljednja večera, Kristova molitva i muka u Getsemanskom vrtu, Judina izdaja, Isusovo uhićenje, Petrovo zatajivanje, suđenje pred židovskim svećeničkim vijećem, suđenje pred Pilatom, Judino vješanje, te razapinjanje Isusa na Križ. Po završetku domaća ih je publika nagradila gromoglasnim pljeskom.

Kako nam uz ostalo reče ravnatelj i umjetnički voditelj Ante Nadomir Tadić Šutra, 1998. makarski bogoslovi su izvodili predstavu u Domu Hrvatske vojske gdje je bio dozapovjednik zadužen za kulturu, i tada se rodila zamisao da i oni, župljani Župe svetog Ante mogu to uraditi. Tada su imali nekoliko predstava diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Njemačke, a onda je to malo zastalo. Dolaskom fra Ivana Lukača u Knin kao župnog vikara i kapelana, oni su to obnovili i tako već devetu godinu zaredom izvode Muku koja je u Dušniku uprizorena 108. put. Muku najčešće izvode u crkvama ili crkvenim dvoranama, ali i u drugim prikladnim prostorima kojega grada ili općine diljem Hrvatske, ali i u inozemstvu. U amaterskoj družini imaju glumce raznoraznih profila, od osnovnoškolaca, do srednjoškolaca pa sve do fakultetski obrazovanih ljudi, profesora, vjeroučitelja, fratara, na što je posebno ponosan, ali svi imaju jedno zajedničko, a to je u prvom redu bogoljublje, poniznost. To je došlo do izražaja i Dušniku gdje su 108. put uprizorili Muku kao da je prvi put. Međutim, nisu došli samo kao Hrvati među Hrvate, nego i kao kršćani u kršćansku zajednicu. Jer postoji poveznica i s Mađarima,

Načelnik Petar Palotai pozdravlja okupljene.

budući da se kralj Zvonimir oženio s Jelenom Lijepom iz dinastije Arpadovića, sestrom kralja Ladislava i sinovkom kralja Kolomana koji se okrunio u Biogradu na Moru 1102. godine.

Dan prije župljani Župe svetoga Ante Padovanskog iz kraljevskog grada, grada pobjednika u Domovinskom ratu, gostovali su i u prijateljskom gradu Vukovaru, gradu mučeniku.

Na kraju je načelnik Petar Palotai zahvalio gostima, prije svega zahvalio Bogu što već trideset godina odlaze na Visovac, a kako reče, upravo to prijateljstvo dovelo je do gostovanja župljana Župe svetog Ante iz Knina koji su prikazali pasionsku igru. Dodavši da će hrvatska misa prve korizmene nedjelje koju će zajedno služiti franjevci s Visovca i iz Knina biti pravi blagdan za Dušnočane.

Tako je korizmena priredba zblížila stare i nove prijatelje, a za Dušnočane bila je ovo prava duhovna obnova za blagdan Uskrsa.

Druženje gostiju i domaćina nastavljeno je zajedničkom večerom u vinskom podrumu u obližnjem Ajošu (Hajós). Sutradan, prve korizmene nedjelje, u župnoj je crkvi služena misa na hrvatskom jeziku koju su prikazali franjevci s Visovca i iz Knina. Dodajmo da je dvodnevna priredba ostvarena u suorganizaciji i s potporom Hrvatske samouprave sela Dušnoka. Kako nam uz ostalo reče Matija Mandić Goher, predsjednica Hrvatske samouprave, svake korizmene nedjelje popodne u 3 sata u župnoj se crkvi obavlja pobožnost križnoga puta na hrvatskome jeziku, a tako je bilo i Čiste srijede, na Pepelnicu. S. B.

Amaterska družina kninske Župe svetog Ante Padovanskog u Dušniku

Timea Vicko Szili počasna građanka grada Erčina

Prigodom mađarskoga državnog praznika 1848. – 1849. revolucije i oslobodilačke borbe, diljem države dodijeljena su priznanja i odličja zaslužnim pojedincima, udrugama ili ustanovama. Tako je to bilo i u gradu Erčinu, naime 14. ožujka 2019. gradonačelnik toga naselja Máté Győri, sukladno odluci vijećnika Samouprave grada Erčina, uručio je priznanja istaknutim pojedincima mjesta, među inima najviše priznanje, naslov „Počasna građanka grada Erčina“ Timei Vicko Szili, predsjednici erčinske Hrvatske samouprave i voditeljici mjesnoga pjevačkog zbora „Jorgovani“.

Nakon svečanoga polaganja vijenaca na gradskome Trgu slobode, svečano obilježavanje mađarskoga državnog praznika 1848. – 1849. revolucije i oslobodilačke borbe nastavljeno je u Velikoj dvorani Općeprosvjetnog doma Józsefa Eötvösa, gdje je prigodni govor održao gradonačelnik Máté Győri, te su se s kulturnim programom predstavili polaznici Osnovne škole Józsefa Eötvösa. Potom gradonačelnik Győri uručio je odličja grada, koje je primilo deset pojedinaca, među ostalim i najviše priznanje, naslov „Počasna građanka grada Erčina“ Timea Vicko Szili, predsjednica erčinske Hrvatske samouprave i voditeljica mjesnoga pjevačkog zbora „Jorgovani“. Po obrazloženju, koje je čitala Ildiko Golić, vijećnica Samouprave grada Erčina i članica mjesne Plesne skupine „Zorica“, priznanje, naslov „Počasni građanin Erčina“ dodjeljuje se onomu mađarskom ili stranom državljaninu koji svojim istaknutim radom i zalaganjem te životnim putem na znanstvenom, kulturnom, prosvjetnom, umjetničkom, sportskom planu, na zdravstvenom i socijalnom području te na gospodarskom polju, pridonosi unapređenju dostojanstva grada Erčina.

Odlikovana Timea Vicko Szili

Timea Vicko Szili rođena je 28. rujna 1947. godine, u rackohrvatskoj obitelji. Već je u djetinjstvu pristupila crkvenomu hrvatskom zboru, potom i postala njegovom voditeljicom. Trideset i šest godina bila je voditeljicom knjižnice erčinskog Domobranstva, voditeljica Doma za skupno obrazovanje, i ravnateljica Kluba garnizona. Ondje je osnovala skupinu hodočasnika, te za njezine je članove umalo osamdeset puta organizirala hodočašća. Osnovala je i vodila Kružok poznavanja domovine „Péter Szapáry“. Godine 1994. na njezin je poticaj te uz njezino sudjelovanje obnovljen križ grofa Frigyesa Wimpffena, godine 1995. tzv. „Vörös Körösz“, potom 1996. kip sv. Ivana Nepomuka Bošnjakoga u čast hrvatskih predaka i hodočasnika. Godine 1997. gđa Timea za svoj dotadašnji rad primila je Odličje za opću prosvjetu, te od 1998. godine uz njezino se ime vezuju Dani raskih Hrvata, također i obnova spomen-mjesta „Vodeničara i radnika na vodi“ na dunavskoj obali, jednako tako i obnova kipa sv. Florijana, koja je postavljena na Vatrogasni toranj. Od 1991. godine redovito piše za mjesno izdanje, te na raspisani natječaj 1996. godine napisala je Povijest erčinskih Raca. Godine 2006. osnovala je erčinsku Hrvatsku samoupravu, 2009. Pjevački zbor „Jorgovani“, koji njeguje mjesne hrvatske i crkvene pjesme. Zahvaljujući njezinu poticaju za sakupljanje novčane potpore, obnovljeno je četiri crkvena kipa i dvije slike. Godine 2010. primila je Odličje za grad Erčin, te 2013. napisala je knjigu „Ispod Tornja“ („A Torony alatt“), u kojoj se prisjeća predaka i svih onih koji su svojom darovitošću i radom unaprijedili grad Erčin. Timea Vicko Szili uvijek je rado pomagala svima, i glede savjeta, mišljenja. Za njezin je rad zahvalna cijela zajednica, što prihvaća i podupire cijeli grad. Smatramo da njezin rad na predaji i očuvanju blaga predaka, te u njegovanju njihovih običaja uzor je u cijeloj državi. Na prijedlog Samouprave grada Erčina ona je dobitnica državnoga priznanja „Odličja za narodnosti“, koje je 2017. uručio ministar ljudskih resursa Zoltán Balog. Za višedesetljetni neumorni i uzorni rad Timei Vicko Szili dodjeljuje se priznanje, naslov „Počasna građanka grada Erčina“. Čestitamo Timei Vicko Szili, te joj želimo dobro zdravlje i mnogo sreće u životu!

Kristina Goher

Priznanje „Počasna građanka grada Erčina“

Neobična priča o obnovi nardarske čuvarnice

Kristina Glavanić: „Ako jedno hrvatsko naselje ne zaslužuje hrvatsku instituciju, to je veliki problem i velika šteta!”

Bivša, a ujedno i buduća zgrada nardarske čuvarnice deset ljet dugo je jur prazni objekt u ovoj funkciji. Na kratko vrime, istina, nastala je sjedište policije u susjedstvu crikve, ali trenutačno se obnavlja. Po planu, pred dicom otpriti će svoja vrata još ovoga odgojnoga ljeta, kot hrvatska institucija. Iako za to su jur i lani sanjali zastupnici Seoske samouprave, usput su se pojavile poteškoće, a najprije nedostatki u financijskom pogledu. Dogodjaji oko spomenute zgrade su se, početo od decembra, malo zgusnuli, očevidne su promjene i na samoj zgradi. Krov i obloki su dobili novi sjaj u okviru, struja, kanalizacija, vodovod takaj su obnovljeni, a na dvoru zgrade još vlada kaos. „Svi imamo svoje sanje, morebit naše ostanu i na toj razini“, začme neobičnu priču nardarske čuvarnice načelnica Kristina Glavanić i nastavlja: „Ova investicija, renoviranje i preuredjenje zgrade stat će nam 76 milijun forintov, a to je bruto iznos. Dovidob imamo 35 milijun forintov, a javnu nabavu smo u dva dijela pokrenuli. Svotu za prvi dio imamo, a 41 milijun forintov još nam fali. Kako vrime biži, postajem skeptična, ali naravno, ako sama neću vjerovati u to da se bude ovo napravilo, onda Narda stvarno neće imati svoju hrvatsku ustanovu“, kaže liktarica. Logično se pojavi u nami pitanje, ako prva kalkulacija oko obnove govorila je od toga da će biti dovoljno pinez, zašto su se povećali stroški? Zbog zakonskih propisov i dodatnih falingov na samoj zgradi, duplo veća je svota svih djel. „Cijela kalvarija je započeta 2016. ljeta, kad su nas poiskali roditelji mališanov, ki su od 3 do 6 ljet starosti, da zakonom imaju pravo zahtijevati od općine da se otvori čuvarnica u Nardi. Sazvala sam ih, pokazala im bivšu čuvarnicu, pitala je, bili bi pustili svoju dicu u ovu zgradu. Prošlo je deset ljet od zatvaranja, kad je bilo samo troje dice i

Načelnica Narde Kristina Glavanić se ufa

četire djelatnike i financijski minus. Ljeta 2017. na lobiranje parlamentarnoga zastupnika Csabe Hendea dobili smo deset milijun forintov od Ministarstva ljudskih resursov na obnavljanje. Termin hasnovanja ove svote bi bio istekao 31. decembra lanjskoga ljeta. Prosilili smo produženje, a za lanjskim posjetom državnoga tajnika Miklósa Soltésza u Nardi, odobreno nam je iz manjinskoga fonda još 20 milijuna forintov za obnovu. Pet milijun forintov je priložila i naša Seoska samouprava, a uz to smo platili sve dozvole, a i to nije bilo malo“, čujemo u kronologiji restauracije, ka je u stvarnosti započeta još lani, krajem novembra. Po riči načelnice, dokle neki dokumenat ne svidochi to da imaju 41 milijun forintov za drugu fazu djel, ne more javna nabava stupiti na snagu. Fizički bi se mogla otpriti ova institucija, ali ako ove tajedne i misece neće moći nabaviti on novac koji još fali, našalost, neće moći otvoriti instituciju. Dokle se pokazuju prazne stijene i pravo djelatno područje unutar zgrade, Kristina Glavanić povida i o zagrebačkom posjetu Središnjem uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske. „Zahvaljujući gradonačelniku naše partnerske općine Murskoga Središća, Draženu Srpaku, ki je znao za naše probleme, i posredovanju ministra gospodarstva Republike Hrvatske, Darka Horvata, omogućeno je da raspravljamo o nardarskoj čuvarnici. Tamo nas je dočekao jedan manji šok

Bivša i buduća zgrada čuvarnice

opet, kad su nam domaćini rekli, ne razumu, zašto smo tu, jer iz Ugarske imaju tu informaciju da u Nardi već poldrug ljeta je u funkciji ova zgrada.“ Nardarska liktarica se pripravila s dokumenti i detaljno je predstavila sa slikami, na kojoj razini stoji obnova. Dogovoreno je da će Narda skupa s Murskim Središćem krenuti na naticanju Središnjega ureda, ali na raspolaganju su i novi projekti ugarske vlade za razvijanje sel. To sve daje neko zaufanje da će moći dica dobiti mogućnost i u ovom južnogradišćanskom naselju za učenje hrvatskoga jezika, za obdržavanje hrvatskoga identiteta za jačanje kulturne baščine još nekoliko ljet. „Mi nećemo samo na papiru imati hrvatsku čuvarnicu, nego stvarno nakanjujemo na noge postaviti hrvatsku instituciju, jer vidimo da broj hrvatskoga naraščaja se zgublja. Ako imamo u jednom selu toliko dice, toliko poten-

cijala za hrvatsku čuvarnicu, bila bi grihota tu mogućnost otpustiti. Malo sam razočarana jer asimilacija svaki dan napravi svoje, i morali bi paziti na svakoga pojedinca u svakoj regiji. Ja znam da se puno zalaže za sambotelski Hrvatski centar, ali mislim, ako jedno hrvatsko naselje ne zaslužuje hrvatsku instituciju, to je veliki problem i velika šteta! Ja sam svoje pismo napisala HDS-u i predsjedniku, ali do dandanas službeni odgovor nisam dobila. Ovo je opet bilo jedno razočaranje...“, dodaje još Kristina Glavanić. Na naše pitanje, hoće li biti službenoga odgovora sa strane krovne organizacije Hrvatov, predsjednik HDS-a, Ivan Guban je odgovorio da za pismom usmeno je obavistio o svemu nardarsku načelnicu, misleći da to je u ti okviru i dovoljno, pokidob nije, službeni odgovor, pismeni, neće kasniti. Obraz bivše čuvarnice čisto je drugačkov, ali još fali u zadnjem dijelu jedna, zakonom propisana, prostorija od 80 kvadratnih metarov, ka nek sad čeka na svoju dogradnju. „Djela se, prošli smo prvu fazu investicije 75 % i ja se ufam da ćemo najti nekakovo rješenje i da ćemo dobiti nekakovu pomoć. To će biti jedna narodnosna čuvarnica za gradišćansku dicu, ako to nije razumljivo, onda je i onako svejedno za našu borbu“, reče se bolno, a posjetitelj pravoda teško more vjerovati da poluobnovljena zgrada bit će zapušćena samoći i ravnodušnosti...
Tiho

Obilježen Dan žena u podravskim naseljima

Međunarodni dan žena jest dan posvećen ženama i slavi se svake godine 8. ožujka. U Podravini se dan već godinama održava u više naselja. Tako je to bilo i ove godine. U Križevcima gradonačelnik Žolt Čerdi čestitao je svim ženama Dan žena, ugostio je žensko stanovništvo zajedničkim objedom i predao svakoj ženi cvijet. U Starinu se također obilježavao Međunarodni dan žena. Načelnik Šandor Matoric i muški dio Samouprave u mjesnome kulturnom domu pozdravili su i čestitali svim ženama sela Starina. Načelnik u svome pozdravnom govoru isticao je važnost žene u obitelji, u životu, zahvalio je svim ženama i majkama za ulagani trud.

Foto: EMMA

Žene, osim cvijeta što se uobičajeno daje za čestitanje ženama, uz ukusnu večeru mogle su uživati u programu u kojem su sudjelovali: starinski školarci, koje je pripremila učiteljica Ružica Kedveš, mladi tamburaši mjesnog Orkestra Biseri Drave i glumac Jozo Matoric. Žene su za tu priredbu pekle razne kolače koje su skupa pojeli nakon večere uza svirku i ples. Tako je to bilo i u Martincima, gdje se žensko stanovništvo okupilo u Centru „Josip Gujaš Džuretin“ na zajedničku večeru, slavlje i veselje uz „Podravkinu“ glazbu te uz pjesme Stipana Đurića. Ni Fok nije izostao iz reda, i tamo se priredila zabava za žene. Na zabavi uz večeru žene su mogle uživati u pjesmama Alexa Kabajja.

Ramona Štivić

Podravina na VIROEXPO-u

Mađarska je sudjelovala na 24. Viroexpo, međunarodnom sajmu gospodarstva, obrtništva i poljoprivrede, održanom u Virovitici od 15. do 17. ožujka ove godine. Mađarska sudjeluje na Viroexpo-u od 2001., a 2004. i 2015. godine bila je zemlja partner. Hrvatska gospodarska komora i virovitička Županijska komora imaju već dugogodišnju suradnju, imaju potpisane sporazume o suradnji i izuzetno dinamičnu suradnju s Trgovačko-industrijskom komorom Šomođske županije iz Kapoša, poduzetničkim središtima Baranjske županije u Pečuhu i Uredom u Barči, te Uredom za ekonomske odnose Veleposlanstva Mađarske u Hrvatskoj.

Kao i svake godine, i ove je na sajmu sudjelovala i Općina Sopje, koja je na svome štandu na sajmu predstavljala udruge sa svog područja koje čuvaju kulturnu baštinu, njeguju običaje kraja u kojem žive i obogaćuju društveni život svojih naselja.

Na svom izložbenom prostoru Sopjani, predvođeni načelnikom Berislavom Androšem, predstavili su, uza svoju kulturnu baštinu, udruge i projekte te nadolazeću manifestaciju Dravsko proljeće koja se ove godine održava u Sopju, a na kojoj su mađarski partneri iz Podravine, iz Starina. Zahvaljujući višegodišnjoj suradnji Sopja i mađarske Podravine, gosti Općine Sopja na 24. VIROEXPO-u bili su Podravci. Mađarsku su Podravinu predstavili martinački Hrvati, koji su sve posjetitelje i zainteresirane ponudili divljim perkeltom od jelena te ispekli „meso na tarči“. Tijekom sajma sklapale su se još čvršće prijateljske veze, te nastali su novi planovi o budućim suradnjama.

Mala stranica

Svjetski dan kazališta

Svjetski je dan kazališta projekt koji je pokrenuo Internacionalni teatarski institut, međunarodna UNESCO-ova udruga osnovana poradi povezivanja kazališnih ljudi te lakšega protoka informacija. Svake se godine 27. ožujka u tisućama kazališta širom svijeta čita međunarodna poruka. Na taj je dan uobičajeno da se pročitaju poruke pred početak predstave, obje ili samo jedna, u cijelosti ili nepotpuno, kako izabere samo kazalište. Hrvati u Mađarskoj mogu se pohvaliti svojim kazalištem. Hrvatsko kazalište u Pečuhu jedino je profesionalno hrvatsko kazalište izvan granica Hrvatske na koji su ponosni Hrvati u Mađarskoj.

Prisjetimo se našega Hrvatskog kazališta s kvizom znanja! Pomoć možete potražiti na web-stranicama kazališta (www.pecsi-horvatszinhaz.hu/hr.) ili od svojih učiteljica i učitelja.

1. U kojem se gradu nalazi Hrvatsko kazalište?

- a) Budimpešta b) Pečuh c) Šopron

2. Koje je godine utemeljeno?

- a) 1955. b) 2002. c) 1992.

3. Tko je bio prvi ravnatelj kazališta?

- a) Antun Karagić b) Antun Vidaković c) Josip Gujaš Džuretin

4. Koja je bila prva premijerna predstava Hrvatskoga kazališta?

- a) Moliere: Škrtac b) Krleža: U agoniji c) Krleža: Kraljevo

5. Kada je obnovljena i proširena zgrada Hrvatskog kazališta?

- a) 2018. b) 2010. c) 2016.

6. Tko je sadašnji ravnatelj kazališta?

- a) Slaven Vidaković b) Ivan Gugan c) Stipan Đurić

7. Što je točna adresa kazališta?

- a) Anina ulica 17. b) Ulica király 6. c) Ulica sziget 17.

8. S koliko sjedala raspolaže obnovljeno kazalište?

- a) 250 b) 103 c) 180

9. Koja je bila prva predstava u obnovljenoj zgradi?

- a) M. Krleža: Povratak b) A. Karagić: Svijest c) Zoltan Gatai: Filipa Latinovicza Marica

10. Od svojeg postojanja koliko je predstava kazalište već izvelo?

- a) 150 b) više od 2000 c) 55.

Prozorčić u svijet prirode

Prvi dani proljeća široko otvaraju prozorčice i dvorišta koja počinju mirisati mirisima brojnih cvjetova kako na stablima tako i u vrtu. Zvukovima. A djeca u svojim učionicama, sobama žele potrčati i pomirisati cvijet, travu, uhvatiti zemlju rukama, porazgovarati s vjesnicima prirode i njezinih mijena.

Učenci 2. B razreda Hrvatske osnovne škole Miroslava Krleže već tjednima su se pripremali za proljeće kako bi otvorili svoj „prozorčić“ i pustili toplinu, mirise i zvukove u svoju učionicu. U tome im je pomogla njihova učiteljica Erika Kuštra Sigečan koja je s njima marljivo vježbala igrokaz „Prozorčić u svijet prirode“. Premijera se zbila u prepunju školskoj svečanoj dvorani u sklopu ovogodišnjih Dana hrvatskoga jezika, 14. ožujka. Toga dana nisu svi stali u spomenutu dvoranu. Tako su naši mali glumci imali gostovanje u vrtiću za devedesetak tamošnjih polaznika Dana, 20. ožujka. Ovaj mali igrokaz sastavljen je od 12 slika (dijelova):

Ptičji pjev, Neobično prijateljstvo, Zaljubljeni žabac, Razgovor u travi, Lav i miš, Šišmiš, Život naglavačke, Zaljubljeni mrav, Na ulici, Pijetao bez posla, Ježić i Medo, Čuvajmo zemlju. Sve je to oduševilo djecu. Predstavom su se glumci i njihova učiteljica zahvalili djelatnicima vrtića koji su im posudili kostime za predstavu. Pljesak, pljesak, pljesak bio je najveća nagrada malim glumcima, a poslije i piće i kolači čime su ih ugostili u vrtiću koji su i sami pohađali prije dvije godine. Hvala mami Renati na poslanim fotografijama i pomoći!

Branka Pavić Blažetin

Najsajnije zlato Julije i Tonija Hederića

Najljepše svijetli ono zlato koje se rukama ne može dotaći, nego je u srcu dvoje ljudi koji ga zajedno bruse kroza život. Zlato Julije i Tonija Hederića prekrasno sjaji već pedeset godina, živeći u sretnome braku u njihovu voljenom Sumartonu. Zadovoljni su sudbinom i životom jer imaju jedan drugoga, vesele se obitelji, svojoj djeci, unuci, praunucima, okruženi su s dragim prijateljima, obadvoje su aktivni članovi Kulturnog umjetničkog društva Sumarton. S njihova lica nikada ne fali osmijeh, uvijek imaju vremena za svakoga, a ovaj put se za njih brinula obitelj i prijatelji i priredili prekrasnu svečanost i veselje za njihovu 50. (zlatnu) godišnjicu braka.

Julija i Toni od djetinjstva su živjeli u rodnom Sumartonu, a njihov je zajednički život započeo u veljači 1969. godine. Kako je započeo njihov prekrasan život, Julija se sjećala tako:

– Išče se pomlam. Mi smo si bili jako dobri pajdaši, Toni je jako znal plesate i ja, makar nismo se nigdar ferali, sam da je bil nekvi bal neje bilo da mi ne bi skupa plesali, nigdar me ne sprevađal doma kak ve dela mlajšina, sam jempot da smo bili v muziju,

Godine 1969., slika s vjenčanja Julije i Tonija Hederića

došel je k meni pak je rekel naj ga počakam, da mozi prejde. To nigdar nem zabila, ja sam ti fu tuc odbežala dimo. Toni je došel pred našom hižom, pak je bače što je bil pri nas rekel: „Nešče na stezi lepo hoda pak fučka.“ Mene je bilo sram, kaj ve tak, nigdar mi ne feral. Onda je bače dišel vun pak je rekel naj dojde nuter. Mam je rekel zakaj je došel, kaj mene hoče zeti za ženu. Ja sam rekla, ne ide to tak fletno, naj malo počaka, onda za dva tjedna sam mu rekla, kaj moramo skupa hodati. Ja sam mela 19, on pak je mel 21 leto. Nesmo fnogo hodali, za par meseci smo se ženili, negda je tak bilo. Toni je bil jako fini, tak je bil vesel, vek je bil jako dober i jako pobožen. Moj Tonek je i ve jako

Na zlatnom piru

dober čovek. – prisjećala se mladenačkih dana.

I suprug se složio s njom:

– Tak je bil nekak, vek da so bili mužikaše ja sam po dvoru popeval, a to se Juliški jako vidlo, a meni se ona jako vidla. Bila je jako lepa dekla, vek je bila lepo spravlena, mela je duge lasi. Negda je bilo tak da so starci šteli posložiti parove, al pri nas neje tak bilo, niti mi niti Juliška neje bila z bogate familije, pak nesu nam starci nikaj rekli. Juliški neje bilo lefko da se udala za me, vu hiži so živeli moji roditeli, pak moji stari mama,

pak stari japa, išče niva sestra. Neje bilo lefko, to nam naj nišče ne veli, kaj on pot na kojem so se mladi genule vek bil gladek. Bili so i teški dnevi. Ja sam delal po svetu kak bageroš, onda sam došel domaj, da nam se prvo dete rodilo, kaj ženi pomorem. Vek smo fnogo delali, šteli vekšu hižu, kaj nas je bilo fnogo. Onda smo fnogo voča sadili, prvo leto buborke, drugo leto jagode, pak malinu, kupinu, da smo došli z posla, onda smo delali na vrtu, kaj bi došli nekvi peneščeki kaj bi delali hižu. – „prepovedal“ je Toni.

Kažu da je 50 godina otišlo vrlo brzo, uvijek im je bilo lijepo živjeti u Sumartonu, nikada nisu htjeli nikamo otići jer im je tu najljepše, a tajna sretnoga braka nije ništa drugo nego: „Neje smeti biti v strahu za drugoga (biti ljubomorani), treba se vupati jen v drugog. Takve hiže ga ne de žlice dagda ne zaruže, al treba se vek dominiti i pomiriti se.“

Za Juliju i Tonija članovi KUD-a Sumarton priredili su veliko veselje, a nama drugo ne preostaje nego da im zaželimo zdravlja i sreće, da proslave i dijamantni pir (60 godina u braku), a zatim i željezni (65), i da uvijek budu mladenačkoga duha, tako veseli da „popevlu“ lijepe popijevke i čuvaju lijepu hrvatsku riječ i da ih zamolimo da ne zaborave naučiti svoje praunuke na njihov lijepi materinski hrvatski jezik. *Beta*

KERESTUR

Udruženje hrvatskih samouprava Zalske županije, na čelu s dr. Jožefom Takačem nedavno je održalo svoju sjednicu na kojoj su bili predsjednici svih hrvatskih samouprava Županije. Na sjednici je donesena odluka da će članarina nadalje ostati 80 tisuća forinta i dogovoren je kalendar regionalnih događanja. Hrvatske samouprave u suradnji s Udruženjem priredit će svoje uobičajene programe: predsmotru Međimurske popevke, Susret mladeži u korizmi, Hrvatski križni put u Komaru, Susret crkvenih zborova „Pozdravljamo Mariju“, Traži se zvijezda Pomurja, Pomurski piknik, Pomursko hodočašće u Komar, Jesenske književne dane i hrvatske kampove za djecu i mladež.

BORŠFA

Osnovna škola „István Fekete“ u kojoj se odvija program predmetne nastave hrvatskoga jezika, 3. travnja priredit će svoj redoviti Dan hrvatske kulture. Na priredbu svake godine stižu učenici hrvatskih pomurskih škola, te partnerske ustanove iz Hrvatske (Dražkovca) kako bi predstavili hrvatski kulturni program.

Hrvatsko kazalište u Pomurju

Zahvaljujući Hrvatskomu kulturno-prosvjetnom zavodu „Stipan Blažetin“, 28. veljače u Keresturu i Serdahelu gostovalo je Hrvatsko kazalište iz Pečuha, s dječjom predstavom naslova „Drvo ima srce“, na osnovi priče Shela Silversteina u režiji Dejana Fajfera. Predstava s izvrsna dva glumca, Dejana Fajfera i Gorana Smoljanovića, oduševila je male gledatelje s veselim umetcima, a ujedno je prenio poruku najdublje ljudskih osjećaja – ljubavi.

Mlada je publika uživala.

Biciklistička staza između Barče i Tomašina

U ponedjeljak, 18. ožujka ove godine, otpočela je izgradnja biciklističke staze između Barče i Tomašina. O tome svjedoči i ugovor koji su potpisali u četvrtak, 14. ožujka, gradonačelnik Ottó Karvalics i Árpád Kolbe, glavni inženjer izvođača. Ova faza ulaganja, s gotovo 309 milijuna forinta, znači posebnu tehniku izgradnje. Eurovelo 13 biciklističke rute izradit će optičkim slikama, tako da se njome može koristiti noću biciklističkom rasvjetom i bit će pogodna za biciklizam. G. Karvalics zamolio je izvođača radova da do početka turističke sezone dovrši gradnju besplatne plaže rijeke Drave, kako bi lovci mogli slobodno uživati u ljetnoj sezoni. Glavni je inženjer obećao da će se potkraj rujna ljubitelji bicikala moći koristiti objektom za Dan bez automobila Barcass.

Plajgorsko zaklanje svinje

Zaklanje svinje u naši seli svenek je moglo biti društveni zgoditak za sve generacije. Danas sve manje je prilike da se svinjokolja uređuje po staroj tradiciji. Međutim, Seoska i Hrvatska samouprava u Plajgoru po peti put su priskrbile svinju. Vrli muži su ju zaklali i napravili iz nje svakarčkove fanjske falate za žene, ke nisu smile doći ni blizu djela, pred večerom. Sve djelače su onda uvečer presenetile žene s kratkim kazališnim kusićem za zahvalu. Gostodavatelji su se razveselili, a kako se povida, februarska večera je svim šmekala. A kako i ne bi, kad sam načelnik Vince Hergović se je najjače obraćao oko kuhače.

Tiho

SVETI PETAR U ŠUMI

U istarskom naselju Svetom Petru u Šumi, od 23. do 24. ožujka održan je 7. međunarodni sajam „S klobasicom u EU“, na kojem su sudjelovali i kobasičari iz Mađarske. Na trgu je uređen „grad od kobasica“ gdje su se odvijali sajam, izložbe, natjecanja, zabavni program i gastronomska događanja u znaku kobasica i specijaliteta koji se mogu pripremiti od kobasica. Održano je i VI. Svjetsko prvenstvo u nadijevanju kobasica. Ove je godine od 54 uzoraka bilo čak 36 zlata, što dovoljno govori o velikoj kakvoći, bogatom okusu i skladu svih sastojaka u kobasicama koje su proizvođači ove godine postigli.

Prijateljska utakmica veterana u Podravini

Redovito se svake godine 15. ožujka u Tomašinu otvara nogometna sezona veteranskih momčadi. Nije to bilo drugačije ni ove godine kada su na prvi dan produženog vikenda, 15. ožujka 2019., priredili prvu veteransku prijateljsku utakmicu u tom naselju. Za razliku od prošlih godina, ove godine nije bilo nikakve oborine na taj dan, ni snijega ni kiše. Na utakmici je sudjelovala momčad veterana iz Šomođske županije, a gosti ili protivnici bili su baranjski nogometaši. Nogometaši su pristigli iz cijele Podravine, iz Barče, Martinaca, Lukovišća, Novog Sela... Tako se društvo nogometaša okupilo u Tomašinu u 15 sati te utakmica otpočela je od 15.30. Igrala se utakmica od dva puta 45 minuta s malom stankom od 15 minuta. Nakon duge i tijesne utakmice pobjedu nije postigla nijedna momčad, utakmica je završena s 4 : 4. Nakon presvlačenja i malog odmora tomašinski načelnik Jozo Šabac ugostio je momčadi i omogućio zajedničko druženje uz glazbu i ukusnu večeru. Tijekom ove sezone očekuje se mnoštvo prijateljskih utakmica na području cijele Podravine.

Ramona Štivić

Pasijska baština u Salanti

U organizaciji Zaklade Zornica, zagrebačke Udruge Pasijska baština i salantske Hrvatske samouprave priređuje se program pod nazivom Pasijska baština 2019.; 30. ožujka u tamošnjem domu kulture. Program počinje u 14 sati pozdravnim riječima dekana župnika Ladislava Ronte, a nastavlja se predavanjima na temu „korizma“. Tako će Lilla Trubić izlagati o Povijesti Salantsko-nijemetske župe, dr. Ivan Misson o „Godišnjem okupljanju Europassiona u Jerši (Budaörs) 2018. – Njegovanje pasijske baštine, poticajna suradnja i otvaranje novih perspektiva“, prof. Stjepan Pepeljnjak o Pasijskoj tradiciji u svjetlu spektakla u Hrvatskoj i Europi, Jozo Čikeš o Muki i Uskrnuću kao temi inspiracije likovnog i drugog stvaralaštva, a Marija Šeremešić o Svečanome korizmenom ruhu monoštorskih Šokica. U 16 sati je otvaranje izložbe sakralnih predmeta koju će otvoriti HDS-ov predsjednik Ivan Guggan, a u 16.50 Koncert korizmenih pjesama, na kojem sudjeluju harkanjski Hrvatski mješoviti pjevački zbor, Pjevački zbor Augusta Šenoa i Crkveni zbor Salantske župe.

PEČUH

Hrvati vjernici iz toga grada i okolnih naselja i ove će se godine okupiti na zajedničkoj pobožnosti i molitvi križnoga puta, 12. travnja, s početkom u 15 sati na Pečuškoj kalvariji. S vjernicima će biti svećenik Augustin Darnai koji je na čelu pastoralne hrvatske referature Pečuške biskupije. Nakon molitve križnog puta u 16 sati je klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u crkvi Blažene Djevice Marije na Széchenyijevu trgu.

U organizaciji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa, 15. ožujka organizirano je putovanje u Zagreb. Put je proveden radi upoznavanja djela Augusta Šenoa. Putnici su razgledali Kuću Šenoa i obišli grad Zagreb putovima Augusta Šenoa. Put je ostvaren i s potporom Fonda Bethlen Gábor u kategoriji potpora hrvatskim narodnim kulturnim programima s 200 tisuća forinta.

Redovita mjesečna sveta misa na hrvatskom jeziku održat će se 31. ožujka, s početkom u 16 sati u crkvi svete Elizabete u dijelu grada zvanom Kertváros. Misu će predvoditi tamošnji župnik Franjo Pavleković, orguljat će kukinjski kantore Emil Magyar, a pjevati članovi kukinjskoga KUD-a Ladislava Matuška. Nakon svete mise slijedi koncert Ženskoga pjevačkog zbora Snaše iz Pogana.

U Hrvatskome klubu Augusta Šenoa 6. ožujka predstavljena je knjiga László Debreczenija „Lutanja jednog medicinaru u zemlji kaznionica“. Nazočne je pozdravio Drago Horvat, generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu, a o knjizi je govorio dr. Dinko Šokčević, povjesničar. Knjiga je inače svjetlo dana ugledala lani u Osijeku u povodu Dana sjećanja na Mađarsku revoluciju 1956. U organizaciji Katedre za mađarski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku načinjen je prijevod romana na hrvatski jezik.

POŠTOVANI,

Zadovoljstvo nam je pozvati odgojitelje, učitelje i nastavnike pripadnike hrvatske nacionalne manjine, iseljenika i Hrvata u Bosni i Hercegovini na stručni skup koji organizira Agencija za odgoj i obrazovanje od 4. do 8. srpnja 2019. godine u Hotelu Pula, Sisplac 31, Pula.

Agencija za odgoj i obrazovanje organizira stručni skup odgojno-obrazovnih radnika iz Argentine, Australije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Brazila, Crne Gore, Čilea, Italije, Kanade, Mađarske, Makedonije, Norveške, Perua, Rumunjske, SAD-a, Slovačke, Slovenije, Srbije, Švedske i Urugvaja.

Programom će biti obuhvaćeni sadržaji koji pridonose unapređivanju znanja hrvatskoga jezika, obogaćivanju spoznaja o hrvatskom jeziku i kulturi te jačanju kompetencija u radu s učenicima kojima je hrvatski drugi jezik. Odgojno-obrazovni radnici koji izvođe nastavu na hrvatskom jeziku u Europi i svijetu, radom u radio-nicama, terenskom nastavom te plenarnim predavanjima bit će osnaženi i u području povijesti, geografije te umjetnosti. Poseban će dio programa biti posvećen njegovanju hrvatske tradicije i samobitnosti.

Program stručnoga skupa bit će dostavljen prijavljenim sudionicima u lipnju 2019.

Dolazak i smještaj sudionika predviđen je 4. srpnja 2019. od 14 sati, a otvaranje stručnoga skupa u 17 sati. Završetak skupa planiran je 8. srpnja 2019. oko 14 sati.

Napomene:

– Stručni skup nije namijenjen odgojno-obrazovnim radnicima koji rade u hrvatskoj nastavi u inozemstvu u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

– Sudionici će dobiti upute o prijavi na stručni skup od svoga koordinatora. Oni sudionici koji nemaju koordinatora trebaju se javiti na e-adresu simica.mihaljevic@azoo.hr.

– Prijave: od 2. do 31. svibnja 2019.

Voditeljice:

Biljana Petljak Zekić, mag. prim. educ., viša savjetnica za razrednu nastavu

Agencija za odgoj i obrazovanje

Telefon: 01 2785 024

E-mail: biljana.petljak-zekic@azoo.hr

mr. Šimica Mihaljević, viša savjetnica za razrednu nastavu

Agencija za odgoj i obrazovanje

Telefon: 01 2785 067

E-mail: simica.mihaljevic@azoo.hr

POGAN

U organizaciji Hrvatske samouprave, 22. ožujka u tamošnjoj Seoskoj kući održana je plesačnica. Svirao je Orkestar Vizin, a plesove podučavala Vesna Velin.

KUKINJ

Kako donosi portal zornicanova, u baranjskom selu Kukinju u korizmi svakog se petka moli križni put. Također će se 5. travnja moliti križni put u nijemetskoj crkvi za vjernike Nijemeta, Salante i Harkanja. Obred predvodi dekan župnik Ladislav Ronta.